VRAGEN OVER DE UITVOERING VAN DE GEMEENTELIJKE TAKEN RONDOM HET ONDERWIJSACHTERSTANDENBELEID

Wettelijke verplichtingen

Vanuit de Wet op het primair onderwijs (artikel 161) en de Wet op het voortgezet onderwijs (artikel 3.42) zijn gemeenten verplicht om *minimaal 1 keer per jaar* op bestuurlijk niveau te overleggen met de schoolbesturen voor primair en voortgezet onderwijs en de houders van kinderopvangorganisaties. Dit overleg moet gericht zijn op het maken van gezamenlijke afspraken over:

- Het bevorderen van integratie;
- Het voorkomen van segregatie;
- Het afstemmen van toelatings- en inschrijvingsprocedures;
- Het bestrijden van onderwijsachterstanden, *in ieder geval d.m.v. voor- en vroegschoolse educatie.*

De afspraken die in het jaarlijks overleg worden gemaakt, moeten zoveel mogelijk het karakter van meetbare doelen hebben. Afspraken kunnen gelden voor meerdere jaren. De inspectie rapporteert jaarlijks over de mate waarin die doelen worden bereikt.

Het college van burgemeester en wethouders kan de uitkomsten van het verplichte op overeenstemming gerichte overleg omzetten in bindende afspraken over onder andere de te realiseren prestaties en inspanningen, die – alvorens de afspraken tot stand komen – aan alle partijen worden voorgelegd.

NB: Een belangrijk instrument ter bestrijding van onderwijsachterstanden is het aanbieden van voorschoolse educatie (op kinderdagverblijven) en vroegschoolse educatie (in groep 1 en 2 van het basisonderwijs). Gemeenten zijn niet alleen verplicht te overleggen over voor- en vroegschoolse educatie, maar ook verplicht om voldoende aanbod ervan te realiseren (artikel 159 Wpo) en er afspraken over te maken (artikel 160 Wpo).

Onderstaand vindt u een overzicht van de wettelijke verplichtingen van gemeenten t.a.v. het voeren van overleg en het maken van afspraken:

Integratie		Overleg wel verplicht	Afspraken niet verplicht
Segregatie		Overleg wel verplicht	Afspraken niet verplicht
Inschrijving & Toelating		Overleg wel verplicht	Afspraken niet verplicht
Bestrijding onderwijsachterstanden	**d.m.v. vve**	Overleg wel verplicht	Afspraken *wel* verplicht
	d.m.v. andere instrumenten	Overleg wel verplicht	Afspraken niet verplicht

Voor het jaarlijks overleg zijn verschillende benamingen in omloop, waarvan ‘LEA-overleg’ de meest gangbare is (LEA staat daarbij voor Lokale Educatieve Agenda). Dit is dan ook de benaming die wij hanteren in deze vragenlijst.

Doel van de wettelijke verplichtingen
Door het minimaal jaarlijks op bestuurlijk niveau 'tegen het licht houden' van de 4 LEA-onderwerpen, behouden de LEA-partners zicht op de situatie in de gemeente ten aanzien van deze onderwerpen. Ook kunnen zij op deze manier tot (nieuwe) afspraken komen die op bestuurlijk niveau gedragen worden.

Toelichting bij de (minimaal jaarlijkse) overlegverplichting
De term 'overleg' uit de wet kan breed worden geïnterpreteerd. De verschillende LEA-onderwerpen hoeven bijvoorbeeld niet in hetzelfde overleg te worden besproken. Ook is het niet noodzakelijk dat het besproken LEA-onderwerp het enige gesprekspunt tijdens een overleg is. Gemeenten kunnen de LEA-onderwerpen ook in gezamenlijkheid met andere gemeenten (regionaal) bespreken en oppakken. Ten slotte kunnen de verschillende LEA-onderwerpen ook aan de orde komen in het overleg tussen de samenwerkingsverbanden passend onderwijs en gemeentebestuurders binnen een regio.

NB: Het is wel noodzakelijk dat een LEA-onderwerp met *het bestuur (of een afvaardiging daarvan)* van alle relevante partners wordt besproken.

Er volgen nu over elk *afzonderlijk* LEA-onderwerp een aantal vragen.

BEVORDEREN VAN INTEGRATIE

De regering is van mening dat integratie van essentieel belang is voor zowel de individuen zelf als voor de Nederlandse samenleving. Een succesvolle integratie vereist zowel het nemen van eigen verantwoordelijkheid als kansen krijgen vanuit de samenleving om talenten te ontwikkelen.

Naast de wettelijk verplichte LEA-partners (schoolbesturen voor primair en voortgezet onderwijs en de houders van kinderopvangvoorzieningen), kunnen er tijdens het LEA-overleg ook andere partijen aan tafel zitten waarmee de gemeente afspraken maakt om de integratie van kinderen en jongeren in de LEA-leeftijd (0-18 jaar) te bevorderen.

Afspraken om integratie te bevorderen zijn doorgaans gericht op het samenbrengen van kinderen in het kader van elkaar ontmoeten en leren kennen, vaak gekoppeld aan het onderwijs (bijvoorbeeld gezamenlijke cultuur-, sport- en projectactiviteiten).

Heeft uw gemeente in 2024 overleg gevoerd over het bevorderen van integratie?

- (●) Ja
- ( ) Nee
- ( ) Onbekend

Met welke 'soorten' partners heeft de gemeente in 2024 overlegd over het bevorderen van integratie?
Meerdere antwoorden mogelijk

- [x] Kinderopvanghouders die voorschoolse educatie aanbieden (of een afvaardiging daarvan).
- [x] Kinderopvanghouders die geen voorschoolse educatie aanbieden (of een afvaardiging daarvan).
- [x] Schoolbesturen voor primair onderwijs (of een afvaardiging daarvan).
- [x] Schoolbesturen voor voortgezet onderwijs (of een afvaardiging daarvan).
- [ ] Anders, namelijk:

Heeft uw gemeente in 2024 met alle kinderopvanghouders en schoolbesturen overlegd over het bevorderen van integratie?

	Ja, met alle	Nee, niet met alle	Onbekend
Kinderopvanghouders met ve	(●)	( )	( )

Kinderopvanghouders zonder ve	◉	○	○
Schoolbesturen voor po	◉	○	○
Schoolbesturen voor vo	◉	○	○

Had uw gemeente in 2024 afspraken over het bevorderen van integratie?

Dit kunnen afspraken zijn die in 2024 zijn gemaakt, maar ook afspraken die eerder zijn gemaakt en in 2024 nog steeds geldig waren.

- ◉ Ja
- ○ Nee
- ○ Onbekend

Zijn er bij het maken van de afspraken over het bevorderen van integratie meetbare doelen geformuleerd?

Onder meetbare doelen worden verstaan: specifieke resultaten/uitkomsten die gemeten en geëvalueerd kunnen worden. Meetbare doelen helpen bij het vaststellen van duidelijke criteria voor succes, waardoor het makkelijker wordt om de voortgang te volgen en resultaten te beoordelen.

- ○ Ja, allemaal meetbare doelen
- ◉ Ja, deels meetbare doelen
- ○ Nee, geen meetbare doelen
- ○ Onbekend

In welke mate zijn de meetbare doelen m.b.t. het bevorderen van integratie bereikt?

- ○ We hebben alle doelen bereikt.
- ◉ We hebben het grootste deel van de doelen bereikt.
- ○ We hebben de helft van de doelen bereikt.
- ○ We hebben een klein deel van de doelen bereikt.
- ○ We hebben geen van de doelen bereikt.
- ○ Onbekend.

Waarom zijn de doelen m.b.t. het bevorderen van integratie (deels) niet bereikt?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- ☐ De doelen waren te ambitieus.

- ☐ Er was sprake van capaciteitsproblemen binnen de gemeente en/of de betrokken partners.
- ☐ De samenwerking verliep moeizaam.
- ☑ De termijn waarbinnen de doelen moeten worden bereikt is nog niet verlopen.
- ☑ Anders, namelijk:
  De gemeente streeft naar maximaal (100%) gebruik van het bestaande aanbod door de beoogde doelgroep en naar continue verbetering van het aanbod.

Dit waren alle vragen over het bevorderen van integratie.
Indien gewenst, kunt u de door u gegeven antwoorden hieronder verder toelichten en/of aanvullen.

Onderwijs Ambities Amsterdam 2023-2027:
Toekomstkansen van kinderen en jongeren mogen niet afhankelijk zijn van de plek waar zij naar school gaan. Daarom investeren we vooral daar waar dit het hardst nodig is en we het grootste verschil kunnen maken. Wij zien de Onderwijs Ambities Amsterdam (OAA) als een startpunt voor meer gezamenlijk onderling overleg. We leggen met nadruk de verbinding tussen de verschillende onderwijssectoren, de kinderopvang en onze (maatschappelijke) partners rond de urgente thema's die breed in onze samenleving spelen. Samen willen we er alles aan doen om kinderen en jongeren te bieden wat zij nodig hebben.

https://openresearch.amsterdam/nl/page/96551/onderwijs-ambities-amsterdam-2023-2027

Amsterdam richt zich ook op wonen en werk bij het tegengaan van integratie en segregatie, maar dit valt(grotendeels) buiten de scope van de verantwoording van het OAB-beleid.

VOORKOMEN VAN (ONDERWIJS)SEGREGATIE

Van segregatie is sprake als specifieke groepen of kenmerken (bijvoorbeeld een lage sociaaleconomische status van ouders) in scholen, straten, buurten of wijken zijn oververtegenwoordigd in vergelijking met het gemiddelde van een stad (of bijvoorbeeld dorp of wijk). Segregatie in het onderwijs is deels te verklaren door woonsegregatie, maar ook door het keuzegedrag van ouders en leerlingen voor een school.

Naast de wettelijk verplichte LEA-partners (schoolbesturen voor primair en voortgezet onderwijs en de houders van kinderopvangvoorzieningen), kunnen er tijdens het LEA-overleg ook andere partijen aan tafel zitten waarmee de gemeente afspraken maakt om (onderwijs)segregatie tegen te gaan.

Om onderwijssegregatie tegen te gaan kunnen gemeenten bijvoorbeeld in samenspraak met besturen proberen om iedere school een afspiegeling van de wijk te laten zijn (basisonderwijs) of om scholen zo gemengd mogelijk te laten zijn (voortgezet onderwijs). Dit kan bijvoorbeeld via heterogene brugklassen, brede scholen voor voortgezet onderwijs, aannamebeleid op basis van gezamenlijk vastgestelde criteria en het stimuleren van ouderinitiatieven.

Heeft uw gemeente in 2024 overleg gevoerd over het voorkomen van (onderwijs)segregatie?

- ◉ Ja
- ○ Nee
- ○ Onbekend

Met welke ‘soorten’ partners heeft de gemeente in 2024 overlegd over het voorkomen van (onderwijs)segregatie?

Meerdere antwoorden mogelijk

- [x] Kinderopvanghouders die voorschoolse educatie aanbieden (of een afvaardiging daarvan).
- [x] Kinderopvanghouders die geen voorschoolse educatie aanbieden (of een afvaardiging daarvan).
- [x] Schoolbesturen voor primair onderwijs (of een afvaardiging daarvan).
- [x] Schoolbesturen voor voortgezet onderwijs (of een afvaardiging daarvan).
- [ ] Anders, namelijk:

Heeft uw gemeente in 2024 met alle kinderopvanghouders en schoolbesturen overlegd over het voorkomen van (onderwijs)segregatie?

	Ja, met alle	Nee, niet met alle	Onbekend
Kinderopvanghouders met ve	◉	○	○
Kinderopvanghouders zonder ve	◉	○	○
Schoolbesturen voor po	◉	○	○
Schoolbesturen voor vo	◉	○	○

Had uw gemeente in 2024 afspraken over het voorkomen van (onderwijs)segregatie?

Dit kunnen afspraken zijn die in 2024 zijn gemaakt, maar ook afspraken die eerder zijn gemaakt en in 2024 nog steeds geldig waren.

- ◉ Ja
- ○ Nee
- ○ Onbekend

Zijn er bij het maken van de afspraken over het voorkomen van (onderwijs)segregatie meetbare doelen geformuleerd?

Onder meetbare doelen worden verstaan: specifieke resultaten/uitkomsten die gemeten en geëvalueerd kunnen worden. Meetbare doelen helpen bij het vaststellen van duidelijke criteria voor succes, waardoor het makkelijker wordt om de voortgang te volgen en resultaten te beoordelen.

- ○ Ja, allemaal meetbare doelen
- ◉ Ja, deels meetbare doelen
- ○ Nee, geen meetbare doelen

- ○ Onbekend

In welke mate zijn de meetbare doelen m.b.t. het voorkomen van (onderwijs)segregatie bereikt?

- ○ We hebben alle doelen bereikt.
- ◉ We hebben het grootste deel van de doelen bereikt.
- ○ We hebben de helft van de doelen bereikt.
- ○ We hebben een klein deel van de doelen bereikt.
- ○ We hebben geen van de doelen bereikt.
- ○ Onbekend.

Waarom zijn de doelen m.b.t. het voorkomen van (onderwijs)segregatie (deels) niet bereikt?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- ☐ De doelen waren te ambitieus.
- ☐ Er was sprake van capaciteitsproblemen binnen de gemeente en/of de betrokken partners.
- ☐ De samenwerking verliep moeizaam.
- ☑ De termijn waarbinnen de doelen moeten worden bereikt is nog niet verlopen.
- ☐ Anders, namelijk:

Dit waren alle vragen over het voorkomen van (onderwijs)segregatie.
Indien gewenst, kunt u de door u gegeven antwoorden hieronder verder toelichten en/of aanvullen.

De segregratiemonitor PO&VO geeft inzicht in het bereiken van de doelen.
https://onderzoek.amsterdam.nl/publicatie/segregatiemonitor-primair-en-voortgezet-onderwijs-2022-23
Toegankelijkheid van voorschools aanbod wordt maandelijks gemonitord.
Voor de pilots naschools ontwikkelaanbod is een kwaliteitsinstrument ontwikkeld.

INSCHRIJVING EN TOELATING

Bij inschrijving en toelating in het onderwijs gaat het erom dat er afspraken worden gemaakt en nagekomen worden over de procedures rondom inschrijving en toelating voor scholen in het basis- en voortgezet onderwijs. Het is belangrijk dat deze procedures transparant zijn en bekend bij ouders en leerlingen.

Gemeenten kunnen in dit kader afspraken maken om te borgen dat er in het toelatingsbeleid geen formele of informele drempels zijn waardoor het ene kind meer kans heeft om op een school te komen dan het andere. Hierbij kan gedacht worden aan afspraken over:

- Aanmeldformulieren;
- Gezamenlijk inschrijfmoment;

- Gezamenlijk inschrijfloket (centraal aanmeldsysteem).

Heeft uw gemeente in 2024 overleg gevoerd over de procedures rondom inschrijving en toelating?

- (●) Ja
- ( ) Nee
- ( ) Onbekend

Met welke ‘soorten’ partners heeft de gemeente in 2024 overlegd over de procedures rondom inschrijving en toelating?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- [x] Kinderopvanghouders die voorschoolse educatie aanbieden (of een afvaardiging daarvan).
- [x] Kinderopvanghouders die geen voorschoolse educatie aanbieden (of een afvaardiging daarvan).
- [x] Schoolbesturen voor primair onderwijs (of een afvaardiging daarvan).
- [x] Schoolbesturen voor voortgezet onderwijs (of een afvaardiging daarvan).
- [ ] Anders, namelijk:

Heeft uw gemeente in 2024 met alle kinderopvanghouders en schoolbesturen overlegd over de procedures rondom inschrijving en toelating?

	Ja, met alle	Nee, niet met alle	Onbekend
Kinderopvanghouders met ve	(●)	( )	( )
Kinderopvanghouders zonder ve	( )	( )	(●)
Schoolbesturen voor po	(●)	( )	( )
Schoolbesturen voor vo	(●)	( )	( )

Had uw gemeente in 2024 afspraken over de procedures rondom inschrijving en toelating?

Dit kunnen afspraken zijn die in 2024 zijn gemaakt, maar ook afspraken die eerder zijn gemaakt en in 2024 nog steeds geldig waren.

- (●) Ja
- ( ) Nee
- ( ) Onbekend

Zijn er bij het maken van de afspraken over de procedures rondom inschrijving en toelating meetbare doelen geformuleerd?

Onder meetbare doelen worden verstaan: specifieke resultaten/uitkomsten die gemeten en geëvalueerd kunnen worden. Meetbare doelen helpen bij het vaststellen van duidelijke criteria voor succes, waardoor het makkelijker wordt om de voortgang te volgen en resultaten te beoordelen.

- (●) Ja, allemaal meetbare doelen
- ( ) Ja, deels meetbare doelen
- ( ) Nee, geen meetbare doelen
- ( ) Onbekend

In welke mate zijn de meetbare doelen m.b.t. de procedures rondom inschrijving en toelating bereikt?

- (●) We hebben alle doelen bereikt.
- ( ) We hebben het grootste deel van de doelen bereikt.
- ( ) We hebben de helft van de doelen bereikt.
- ( ) We hebben een klein deel van de doelen bereikt.
- ( ) We hebben geen van de doelen bereikt.
- ( ) Onbekend.

Dit waren alle vragen over inschrijving en toelating.
Indien gewenst, kunt u de door u gegeven antwoorden hieronder verder toelichten en/of aanvullen.

stedelijk toelatingsbeleid PO: https://bboamsterdam.nl/wat-we-doen/toelatingsbeleid/
Kernprocedure overgang PO naar VO: https://www.verenigingosvo.nl/2023/12/21/kernprocedure-2024/

BESTRIJDEN VAN ONDERWIJSACHTERSTANDEN DOOR MIDDEL VAN VVE

Het onderwijsachterstandenbeleid heeft als belangrijkste doel onderwijsachterstanden van kinderen vroegtijdig te signaleren en te bestrijden. We spreken van onderwijsachterstanden als leerlingen door minder gunstige economische, sociale of culturele omgevingskenmerken slechter op school presteren dan ze bij gunstiger omgevingskenmerken zouden kunnen. Dat betekent niet dat deze kinderen altijd lager dan gemiddeld presteren. Er is een duidelijk onderscheid tussen de doelgroepen van het onderwijsachterstandenbeleid en kinderen die ten gevolge van lichamelijke, cognitieve of psychische beperkingen problemen ondervinden in het onderwijs. Voor deze laatste groep kinderen is er het passend onderwijs.

Binnen het LEA-onderwerp ‘bestrijden van onderwijsachterstanden’ kan onderscheid worden gemaakt tussen onderwerpen waarover gemeenten afspraken moeten maken (voor- en vroegschoolse educatie) en onderwerpen waarover gemeenten afspraken kunnen maken (bijvoorbeeld het inrichten van zomerscholen en schakelklassen).

Nu volgen een aantal vragen over het verplichte overleg en de verplichte afspraken rondom voor- en vroegschoolse educatie. Achtereenvolgens komen aan bod:

- De doelgroepdefinitie voor peuters;
- De toeleiding van doelgroeppeuters naar voorschoolse educatie;
- Het aanbod (en het bereik) van voorschoolse educatie;
- De doorgaande lijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie;
- Resultaatafspraken over vroegschoolse educatie.

Doelgroepdefinitie

Voor- en vroegschoolse educatie (vve) is bedoeld voor peuters (tot 4 jaar) en kleuters (vanaf 4 jaar) met een risico op een onderwijsachterstand. Gemeenten bepalen welke kinderen in aanmerking komen voor vve in hun gemeente. Zij stellen hiervoor in ieder geval een doelgroepdefinitie voor peuters op. De doelgroepdefinitie geeft aan op basis van welke (omgevings)kenmerken peuters in aanmerking komen voor voorschoolse educatie, oftewel een indicatie voor voorschoolse educatie krijgen.

Met de term doelgroepdefinitie wordt een nauwkeurige omschrijving van de te bereiken doelgroep bedoeld. Deze omschrijving geeft aan welke kinderen door hun omgeving een risico op een mogelijke achterstand in de Nederlandse taal hebben en daarom in aanmerking komen voor voorschoolse educatie.

Gemeenten krijgen geld van de Rijksoverheid om de voorschoolse educatie aan te bieden. De overheid verdeelt dit geld conform een regeling die is gebaseerd op de omgevingskenmerken van het kind. De gemeente kan deze kenmerken gebruiken om te bepalen welke peuters tot de doelgroep behoren (de doelgroepdefinitie), maar mag daarvan gemotiveerd afwijken.

Heeft uw gemeente in 2024 overleg gevoerd over de doelgroepdefinitie voor peuters?

- (●) Ja
- ( ) Nee

Met welke ‘soorten’ partners heeft uw gemeente in 2024 overlegd over de doelgroepdefinitie voor peuters?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- [x] Kinderopvanghouders die voorschoolse educatie aanbieden (of een afvaardiging daarvan).
- [x] Kinderopvanghouders die geen voorschoolse educatie aanbieden (of een afvaardiging daarvan).
- [x] Schoolbesturen voor primair onderwijs (of een afvaardiging daarvan).
- [x] De indicerende partij (bijv. consultatiebureau, JGZ, GGD).
- [ ] Anders, namelijk:

Heeft uw gemeente in 2024 met alle kinderopvanghouders en schoolbesturen overlegd over de doelgroepdefinitie voor peuters?

	Ja, met alle	Nee, niet met alle	Onbekend
Kinderopvanghouders met ve	◉	○	○
Kinderopvanghouders zonder ve	○	○	◉
Schoolbesturen voor po	◉	○	○

Beschikte uw gemeente in 2024 over een vastgestelde doelgroepdefinitie voor peuters?

Dit kan een definitie zijn die in 2024 is afgesproken, maar ook een definitie die eerder is opgesteld en in 2024 nog steeds geldig was.

- (●) Ja
- ( ) Nee

Uit welke elementen was de doelgroepdefinitie opgebouwd?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- [x] Het opleidingsniveau van 1 of beide ouders/verzorgers
- [x] Taalontwikkeling/taalniveau van 1 of beide ouders/verzorgers
- [x] Taalontwikkeling/taalniveau van het kind
- [ ] Land van herkomst van 1 of beide ouders/verzorgers
- [ ] Verblijfsduur van 1 of beide ouders/verzorgers in Nederland
- [ ] Ontwikkelingsniveau van het kind (bijvoorbeeld achterstand op sociaal-emotioneel of motorisch gebied)
- [ ] Omgevings-/thuistaal
- [x] Financiële situatie van de ouders/verzorgers (bijvoorbeeld schuldsanering, armoede)

- ☐ Gezinssituatie (bijvoorbeeld verslaving, verwaarlozing)
- ☐ Kinderen van inburgeraars
- ☐ Kinderen van expats
- ☐ Kinderen in een AZC
- ☑ Anders, namelijk
  maatwerk (taalrijke thuisomgeving)

Dit waren alle vragen over de doelgroepdefinitie.
Indien gewenst, kunt u de door u gegeven antwoorden hieronder verder toelichten en/of aanvullen.

Toeleiding naar voorschoolse educatie

Onder toeleiding verstaan we het begeleiden van doelgroepkinderen naar een kinderdagverblijf dat (door de gemeente gesubsidieerde) voorschoolse educatie aanbiedt. Van gemeenten en betrokken partners wordt verwacht dat zij afspraken maken over wie ervoor verantwoordelijk is dat doelgroeppeuters toegeleid worden naar deze zogenaamde 'voorscholen'. Er kunnen verschillende toeleidingsactiviteiten op initiatief van de gemeente uitgevoerd worden, zoals advisering vanuit een consultatiebureau.

Heeft uw gemeente in 2024 overleg gevoerd over de toeleiding van doelgroeppeuters naar voorschoolse educatie?

- ◉ Ja
- ○ Nee

Met welke 'soorten' partners heeft uw gemeente in 2024 overlegd over de toeleiding van doelgroeppeuters naar voorschoolse educatie?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- ☑ Kinderopvanghouders die voorschoolse educatie aanbieden (of een afvaardiging daarvan).
- ☑ Kinderopvanghouders die geen voorschoolse educatie aanbieden (of een afvaardiging daarvan).
- ☐ Schoolbesturen voor primair onderwijs (of een afvaardiging daarvan).
- ☑ De indicerende partij (bijv. consultatiebureau, JGZ, GGD).
- ☐ Anders, namelijk:

Heeft uw gemeente in 2024 met alle kinderopvanghouders en schoolbesturen overlegd over de toeleiding van doelgroeppeuters naar voorschoolse educatie?

	Ja, met alle	nee, niet met alle	Onbekend

Kinderopvanghouders met ve	◉	○	○
Kinderopvanghouders zonder ve	○	○	◉

Had uw gemeente in 2024 afspraken over de toeleiding van doelgroeppeuters naar voorschoolse educatie?

Dit kunnen afspraken zijn die in 2024 zijn gemaakt, maar ook afspraken die eerder zijn gemaakt en in 2024 nog steeds geldig waren.

◉ Ja

○ Nee

Dit waren alle vragen over de toeleiding.
Indien gewenst, kunt u de door u gegeven antwoorden hieronder verder toelichten en/of aanvullen.

Aanbod (en bereik) van voorschoolse educatie

In de wet is vastgelegd dat gemeenten zorg moeten dragen voor voldoende aanbod voor voorschoolse educatie (ve) in aantal en spreiding.

Onder het **aanbod** wordt verstaan: het aantal kindplaatsen op kinderdagverblijven met gesubsidieerde voorschoolse educatie waar peuters met een ve-indicatie (doelgroeppeuters) gebruik van *kunnen* maken. Het aantal kinderen in de leeftijd van 2,5-4 jaar dat de gemeente op basis van haar definitie als doelgroeppeuter indiceert, vormt de basis van de beoordeling van het aanbod door de inspectie.

NB: Voorschoolse educatie is bedoeld voor kinderen tussen 2,5 en 4 jaar. Als de gemeente al eerder met ve wil beginnen, valt dit binnen de beleidsvrijheid van de gemeente, maar hoeft de gemeente niet voldoende aanbod te creëren voor de kinderen die jonger zijn dan 2,5 jaar.

Onder het **bereik** wordt verstaan: het aantal doelgroeppeuters dat geplaatst is op gesubsidieerde voorschoolse kindplaatsen. Aan het bereik zijn geen wettelijke eisen verbonden.

Was er op 1 januari 2024 in uw gemeente sprake van voldoende aanbod van voorschoolse educatie (in aantal en spreiding van de ve-kindplaatsen)?

De inspectie beschouwt het aanbod als voldoende wanneer er op deze datum voor ieder kind in de ve-leeftijd (2,5-4 jaar) met een ve-indicatie een ve-kindplaats beschikbaar was.

◉ Ja

○ Nee, want

○ Onbekend

De onderstaande vragen hebben betrekking op het aantal **geïndiceerde kinderen in de ve-leeftijd (2,5-4 jaar)** in uw gemeente, het totale aantal kindplaatsen met voorschoolse educatie dat beschikbaar is voor deze doelgroeppeuters, en het aantal bereikte doelgroeppeuters op peildatum **1 januari 2024**. Deze

begrippen worden hieronder toegelicht.

- Doelgroeppeuters: peuters die voldoen aan de doelgroepdefinitie die in uw gemeente wordt gehanteerd. Het gaat dus om kinderen in de ve-leeftijd met een ve-indicatie (geïndiceerde peuters).
- Kindplaatsen met gesubsidieerde voorschoolse educatie (ve-kindplaatsen): de kindplaatsen op kinderdagverblijven met gesubsidieerde voorschoolse educatie, waar doelgroeppeuters gebruik van *kunnen* maken. Let op: Het gaat hier dus om het aantal door doelgroeppeuters bezette ve-kindplaatsen plus het aantal niet door doelgroeppeuters bezette ve-kindplaatsen.
- Bereikte doelgroeppeuters: de doelgroeppeuters die geplaatst zijn op ve-kindplaatsen.
- Niet bereikte doelgroeppeuters: de doelgroeppeuters die niet geplaatst zijn op ve-kindplaatsen.

	Aantal	Onbekend
Op 1-1-2024 bedroeg het aantal doelgroeppeuters	2.990	○
Op 1-1-2024 bedroeg het totaal aantal kindplaatsen met gesubsidieerde voorschoolse educatie	6.569	○

	Aantal	Onbekend
Op 1-1-2024 bedroeg het aantal bereikte doelgroeppeuters	2.234	○
Op 1-1-2024 bedroeg het aantal niet bereikte doelgroeppeuters	756	○

U heeft aangegeven dat een deel van de doelgroeppeuters niet is bereikt. Waarom hebben deze kinderen niet deelgenomen aan voorschoolse educatie?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- [x] Er zijn wachtlijsten voor bepaalde locaties.
- [x] Ouders willen niet dat hun kind deelneemt vanwege geloofs- en/of culturele overtuigingen.
- [ ] Ouders willen niet dat hun kind deelneemt om praktische redenen, bijvoorbeeld omdat de voorschool te ver weg is.
- [x] Ouders vinden hun kind te jong om al zoveel dagdelen naar de voorschool te gaan.
- [ ] Ouders hebben geen belangstelling of zien het nut van de voorschool niet in.
- [x] Het kind gaat al naar een andere dagopvang (waar geen voorschoolse educatie wordt aangeboden).
- [x] Ouders willen niet dat hun kind deelneemt om financiële redenen.
- [ ] Ouders zijn het niet eens met de indicatie.
- [ ] Er is bij de ouders sprake van weerstand/wantrouwen richting de overheid.

☐ Ouders hebben nog niet besloten over deelname aan voorschoolse educatie.

☐ Onbekend.

☑ Anders, namelijk:
Sommige ouders zijn terughoudend omdat ze bang zijn om toeslag aan te vragen. Of ouders willen wachten totdat er plek is op een populaire locatie, hun kind start dan iets later.

Dit waren alle vragen over aanbod en bereik van voorschoolse educatie.
Indien gewenst, kunt u de door u gegeven antwoorden hieronder verder toelichten en/of aanvullen.

Amsterdam streeft naar een gratis voorschoolse voorziening voor alle peuters en pleit al jaren voor de mogelijkheid om de wettelijk verplichte ouderbijdrage te compenseren (voor werkende minima) zonder de totale kosten kinderopvang over te nemen van het ministerie SZW/Belastingdienst Toeslagen.

Doorgaande lijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie

Bij de doorgaande lijn gaat het om een ononderbroken ontwikkeling van kinderen van de voorschoolse voorziening naar de vroegschoolse voorziening (basisonderwijs). Een soepele overgang daartussen is belangrijk. Gemeenten moeten afspraken maken met aanbieders van voorschoolse educatie en schoolbesturen over de (warme) overdracht van relevante gegevens over doelgroepkinderen. Daarnaast kan een gemeente nadere afspraken maken met de verschillende partners over bijvoorbeeld het gebruik van eenzelfde vve-programma en observatiesysteem.

Heeft uw gemeente in 2024 overleg gevoerd over de doorgaande lijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie?

◉ Ja

○ Nee

Met welke ‘soorten’ partners heeft uw gemeente in 2024 overlegd over de doorgaande lijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie?

Meerdere antwoorden mogelijk.

☑ Kinderopvanghouders die voorschoolse educatie aanbieden (of een afvaardiging daarvan).

☑ Kinderopvanghouders die geen voorschoolse educatie aanbieden (of een afvaardiging daarvan).

☑ Schoolbesturen voor primair onderwijs (of een afvaardiging daarvan).

☐ Anders, namelijk:

Heeft uw gemeente in 2024 met alle kinderopvanghouders en schoolbesturen overlegd over de doorgaande lijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie?

	Ja, met alle	Nee, niet met alle	Onbekend
Kinderopvanghouders met ve	◉	○	○
Kinderopvanghouders zonder ve	◉	○	○

Schoolbesturen voor po	◉	○	○

Had uw gemeente in 2024 afspraken over de doorgaande lijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie?

Dit kunnen afspraken zijn die in 2024 zijn gemaakt, maar ook afspraken die eerder zijn gemaakt en in 2024 nog steeds geldig waren.

- ◉ Ja
- ○ Nee

Dit waren alle vragen over de doorgaande lijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie. Indien gewenst, kunt u de door u gegeven antwoorden hieronder verder toelichten en/of aanvullen.

Resultaatafspraken vroegschoolse educatie

Onder resultaten van vroegschoolse educatie verstaan we het gewenste gevolg (of de gewenste invloed) van vroegschoolse educatie op de ontwikkeling van jonge kinderen met een risico op een achterstand. Het doel van vroegschoolse educatie is het verbeteren van de start in groep 3 voor deze kinderen.

De gemeente maakt met de schoolbesturen afspraken over wat de resultaten van vroegschoolse educatie moeten zijn als het gaat om de ontwikkeling van de kinderen. Welke resultaten behaald moeten worden kan per school en per gemeente verschillen. Hoe deze resultaten bereikt worden is de verantwoordelijkheid van de scholen en schoolbesturen. Zij moeten concrete gegevens aanleveren, zodat voor de gemeente duidelijk is in hoeverre de afgesproken resultaten worden bereikt. De resultaatafspraken kunnen ook in voorgaande jaren geformuleerd zijn.

Heeft uw gemeente in 2024 overleg gevoerd over resultaatafspraken van vroegschoolse educatie?

- ◉ Ja
- ○ Nee

Met welke ‘soorten’ partners heeft uw gemeente in 2024 overlegd over de resultaatafspraken van vroegschoolse educatie?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- ☑ Kinderopvanghouders die voorschoolse educatie aanbieden (of een afvaardiging daarvan).
- ☑ Schoolbesturen voor primair onderwijs (of een afvaardiging daarvan).
- ☐ Anders, namelijk:

Heeft uw gemeente in 2024 met alle schoolbesturen overlegd over de resultaatafspraken van vroegschoolse educatie?

	Ja, met alle	Nee, niet met alle	Onbekend

Schoolbesturen voor po	◉	○	○

Had uw gemeente in 2024 afspraken over de resultaten van vroegschoolse educatie?

Dit kunnen afspraken zijn die in 2024 zijn gemaakt, maar ook afspraken die eerder zijn gemaakt en in 2024 nog steeds geldig waren.

- ○ Ja, wij hebben afspraken gemaakt over het verwachte ontwikkelingsresultaat van kleuters die voorschoolse educatie hebben gehad.
- ○ Ja, wij hebben afspraken gemaakt over de verwachte ontwikkelingsresultaten van alle kleuters.
- ◉ Nee, wij hebben geen afspraken gemaakt over de verwachte ontwikkelingsresultaten van kleuters.

Waarom had uw gemeente in 2024 geen afspraken over het resultaat van vroegschoolse educatie?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- ☐ We waren in 2024 nog bezig met het maken van afspraken.
- ☐ Er was niet voldoende capaciteit beschikbaar binnen de gemeente en/of de betrokken partners voor het maken van afspraken.
- ☐ Door prioritering van andere beleidsonderwerpen is het niet gelukt om afspraken te maken.
- ☐ De partners zijn het niet eens geworden over de inhoud van de afspraken.
- ☑ Anders, namelijk:
  Er is subsidie beschikbaar om de doorgaande lijn van de voorschool naar de vroegschool te realiseren en om de ouderbetrokkenheid te vergroten. Er is regelmatig en goed contact met het onderwijs over de kwaliteit en uitvoering van vroegschoolse educatie, maar er zijn geen resultaatafspraken gemaakt over te behalen ontwikkelingsresultaten (op basis van toetsresultaten van leerlingen).

Dit waren alle vragen over resultaatafspraken van vroegschoolse educatie.
Indien gewenst, kunt u de door u gegeven antwoorden hieronder verder toelichten en/of aanvullen.

https://www.amsterdam.nl/subsidies/subsidieregelingen/subsidie-onderwijsvoorzieningen-primair/#h9e875719-9e2d-4e10-8ffa-5222bf879c4b
https://bboamsterdam.nl/wp-content/uploads/2024/02/20741-VORM-BBO-Staat-van-Amsterdamse-primair-onderwijs.pdf

BESTRIJDEN VAN ONDERWIJSACHTERSTANDEN MET ANDERE INSTRUMENTEN DAN VVE

Nu volgen een aantal vragen over de onderwerpen binnen het bestrijden van onderwijsachterstanden waarover gemeenten wel verplicht zijn te overleggen, maar niet verplicht zijn afspraken over te maken.

Het gaat hier dus om andere onderwerpen dan vve, zoals bijvoorbeeld zomerscholen en schakelklassen.

Heeft uw gemeente in 2024 overleg gevoerd over andere onderwerpen dan vve binnen de bestrijding van onderwijsachterstanden?

- (●) Ja
- ( ) Nee
- ( ) Onbekend

Met welke 'soorten' partners heeft de gemeente in 2024 overlegd over andere onderwerpen dan vve binnen de bestrijding van onderwijsachterstanden?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- [x] Kinderopvanghouders die voorschoolse educatie aanbieden (of een afvaardiging daarvan).
- [x] Kinderopvanghouders die geen voorschoolse educatie aanbieden (of een afvaardiging daarvan).
- [x] Schoolbesturen voor primair onderwijs (of een afvaardiging daarvan).
- [x] Schoolbesturen voor voortgezet onderwijs (of een afvaardiging daarvan).
- [ ] Anders, namelijk

Heeft uw gemeente in 2024 met alle kinderopvanghouders en schoolbesturen overlegd over andere onderwerpen dan vve?

	Ja, met alle	Nee, niet met alle	Onbekend
Kinderopvanghouders met ve	(●)	( )	( )
Kinderopvanghouders zonder ve	(●)	( )	( )
Schoolbesturen voor po	(●)	( )	( )
Schoolbesturen voor vo	(●)	( )	( )

Had uw gemeente in 2024 afspraken over andere onderwerpen dan vve?

Dit kunnen afspraken zijn die in 2024 zijn gemaakt, maar ook afspraken die eerder zijn gemaakt en in 2024 nog steeds geldig waren.

- (●) Ja
- ( ) Nee

- ○ Onbekend

Zijn er bij het maken van de afspraken over andere onderwerpen dan vve meetbare doelen geformuleerd?

Onder meetbare doelen worden verstaan: specifieke resultaten/uitkomsten die gemeten en geëvalueerd kunnen worden. Meetbare doelen helpen bij het vaststellen van duidelijke criteria voor succes, waardoor het makkelijker wordt om de voortgang te volgen en resultaten te beoordelen.

- ○ Ja, allemaal meetbare doelen
- ◉ Ja, deels meetbare doelen
- ○ Nee, geen meetbare doelen
- ○ Onbekend

In welke mate zijn de meetbare doelen m.b.t. de andere onderwerpen dan vve bereikt?

- ○ We hebben alle doelen bereikt.
- ◉ We hebben het grootste deel van de doelen bereikt.
- ○ We hebben de helft van de doelen bereikt.
- ○ We hebben een klein deel van de doelen bereikt.
- ○ We hebben geen van de doelen bereikt.
- ○ Onbekend.

Waarom zijn de doelen m.b.t. de andere onderwerpen dan vve (deels) niet bereikt?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- ☐ De doelen waren te ambitieus.
- ☐ Er was sprake van capaciteitsproblemen binnen de gemeente en/of de betrokken partners.
- ☐ De samenwerking verliep moeizaam.
- ☑ De termijn waarbinnen de doelen moeten worden bereikt is nog niet verlopen.
- ☐ Anders, namelijk:

Dit waren alle vragen over andere onderwerpen dan vve.
Indien gewenst, kunt u de door u gegeven antwoorden hieronder verder toelichten en/of aanvullen.

Om kansengelijkheid te vergroten, ondersteunen we de scholen die dat het hardst nodig hebben, met speciale programma's en subsidieregelingen:
https://www.amsterdam.nl/sociaaldomein/onderwijs/kansengelijkheid/#hd2635d86-580b-4285-83ffd52d0848fa8e
Wij zien het lerarentekort als de grootste bedreiging van de kwaliteit van ons onderwijs en kansengelijkheid. Daarom werkt de gemeente werkt samen met het onderwijs aan het terugdringen van het lerarentekort.
We hebben veel monitoren lopen, o.a.:
- de Staat van het Amsterdamse onderwijs: https://bboamsterdam.nl/publicatie/de-staat-van-het-amsterdamse-primair-onderwijs-2023/
- onderzoek doen naar kansenaanpak PO/VO: https://openresearch.amsterdam/nl/page/89014/evaluatie-kansenaanpak-po-vo-amsterdam-schooljaar-2020-2021
- Onderwijskennis Netwerk Amsterdam (ONA): https://ona.amsterdam/

Alle vragen zijn nu beantwoord. Dank u wel.

Indien er volgens u met het invullen van de vragenlijst nog geen compleet beeld is ontstaan van alles wat er in uw gemeente in 2024 op het gebied van de LEA, inclusief vve is gebeurd, kunt u hieronder aanvullende informatie verstrekken. Indien u tevens documenten wilt opsturen, kunt u gebruik maken van het emailadres gemeentelijktoezicht@onderwijsinspectie.nl

Op welk direct telefoonnummer bent u te bereiken indien wij contact met u willen opnemen?

613.037.290